

TKD İstanbul Şubesi'nde 1980 ve 1990'lı Yıllar

Hasan S. Keseroğlu*

TKD İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu'nda 1984-2004 yılları arasında sürekli olmasa da, Üye, Sayman ve Başkan olarak değişik görevler aldım: TKD Genel Merkezi Yönetim Kurulu üyeliğim ise 1994-1998 dönemi arasında (bir yıl) sürdü. Bu yazı da, Türk Kütüphaneciler Derneği'nin en büyük şubelerinden birisinde, yönetim kurulu üyeliğine ilişkin kimi anı ve gözlemlerimi içerecektir.

Yönetimde bulunduğum bütün dönemler için şu ortak saptamayı yazının hemen başında yapabilirim diye düşünüyorum: Dernek işleri,

1. Dernek Başkanının isteği doğrultusunda yaşama geçer;
2. Dernek Başkanı ile Yönetim Kurulu üyelerinden birkaçının omuzlarında yürütülür.

Toplumun sivil örgüt kültürü olmadığı için mi? Yönetimdeki kişiler kimi üyeler tarafından kıskanıldığı için mi? Yapacağı her katkı ile kendi mesleğinin yükselmesine omuz vereceğini bilen Dernek üyeleri, nedense, yönetime gönüllü olarak yapabileceklerini iletip, görev isteğinde bulunmazlar! Görev önerisi geldiğinde de genellikle sonuna kadar götüremezler! Ben, TKD İstanbul Şubesinde öğrencilerimiz dışında gönüllü olarak iş üstlenmek isteyen üyemizi (akıl verip, yol gösteren dışında) anımsamıyorum.

Dün ve Bugün Siyasal Görüş

1980 öncesi dernekçiliğinin en tipik özelliği 'sağcı' ya da 'solcu' grupların çekişmesi doğrultusunda oluşudur. Her grup, kendi yönetimini oluşturmak için ciddi çaba gösterir, taraftarını üye yapmak için çalışırdı. Zaten, TKD Tüzüğü'ne göre, üye olacak kişinin ille de kütüphanecilik formasyonu alması gerekmiyor. Örneğin, herhangi bir kişinin

* Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
e-posta: hskesero@istanbul.edu.tr

dernek üyesi olabilmesi için, 'kitapsever', 'kütüphanelere karşı ilgili'(!) olması, Yönetimin de üyeliğini onaması yeterlidir. Yönetime seçilenler de meslekle doğrudan ilişkisi olmasa da (örneğin 'güreşçilere yemek vermek' gibi konusu dışında da karar alıp, harcamasını yapabilirler!) bir takım eylemleri gerçekleştirebilirdi.

Bu dönemin en tipik özelliği, kişilerin mesleğe katkıları ile değil de siyasal bakış açılarına göre değerlendirilmesidir. Desteklenecek ya da desteklenmeyecek olan adayın siyasal tutumları belirlemektedir. Bu tutum, mesleki yeterliliği olmayan kişileri yönetici konumuna getirirken, başarılı olanı da yönetimden uzaklaştırabilmiştir. Başka bir deyişle, meslek ve mesleğe ilişkin çaba, katkı değil de, siyasal tutum her şeyin önünde yer almaktadır!

Toplumsal yaşamın önemli bir yanını oluşturan sivil örgütler ile toplumsal yaşamın düzenleyicisi durumundaki siyasal erkin aynı ya da karşı düşüncede olması, çalışmaları olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen etkenleri oluşturmuştur. Bir mesleği temsil eden küçük bir grubun aldığı bir karar ile ülke yönetimini yürüten erkin çatışması ne kadar doğal ise, bir o kadar da anlamsız ve anlaşılmazdır. Siyasal erk, her alanda olduğu gibi karşıt durumda düşünce besleyeni de desteklemek durumundadır. Ancak 1980 öncesinde siyasal erk karşıtı sivil örgütler, iktidardan kopuk ve düşman biçiminde algılanmıştır. Hoş, bugün de (2009) değişen pek bir şey yoktur ya!...AKP İktidarı 2002 seçimlerinde, her şeyi sivil örgütlerle birlikte oturup değerlendireceklerini söylemiş, bugün 2009 yılında, belirli ve kendine yakın olan dışındaki sivil örgütleri genellikle dışarıda tutma politikası gütmüş ve gütmektedir..

1980 sonrası kuşağın düşünsel sığılığı, siyasal gelişmelere karşı daha az ilgili oluşu; dernek seçimlerinde belirli bir görüşten çok, önceden yapılan kulislerin etkisini taşımaktadır. Değişik bir söyleyişle Genel Kurula gelen sayısı 20 ile 30'u geçememektedir. Aynı kütüphaneden 10 kişilik bir grup geldiğinde bütün Yönetim Kurulunu seçme olanağı elde edilebilmektedir. 2009 yılına gelindiğinde değişen ne olmuştur? Kütüphanecilik alanında, İstanbul'da, siyasal eğilimleri öne çıkarma şimdilik daha az rastlanan ya da arka plana atılan bir durum olmuş; adayların Genel Kurula katılan tanıdık çevresi öncelik kazanmış görünmektedir.

Profesyonellikten Uzaklık

Bugün geriye dönüp baktığımda ne Dernek Yönetim Kurulu üyeliği ne de yöneticiliğini hiç de profesyonelce yapamadığımı, yapamadığımı görüyorum. Elbette Dernekçilik bir 'gönüllülük' işi, 'zaman harcamaya aday olma' durumu. Ancak, kimi koşullar yerine getirilse bile başarılı olma şansı her zaman yüksek olamayabiliyor. Çünkü yapılan etkinlikleri destekleyenler yanında yaptığınız hemen hemen bütün işlere karşı duruş da söz konusu olabiliyor. Bu size yansıdığına da 'neden yapıyorum ki?' sorusunu kendinize sorabiliyorsunuz! Zaman zaman da verdiğiniz emeklerin boşuna mı olduğu duygusu içine gömülüp, kalabiliyorsunuz! 'Sahi, ben ne için, kim için koşturuyorum?' sorusu kadar insanı yoran bir soru olamaz dernekçilik gibi hizmet alanlarında! Çünkü gerçekten de bir şeyler yapmak adına koşturan Yönetim Kurulunda bir üye iseniz, bütün 'istekler bir anda bulanıklaşabilir. Emek, zaman, para masraflarınız sizin için ağırlaşmaya başlayabilir.

Wisconsin Üniversitesi Kütüphanesini gezerken, bitip tükenmeyen kütüphanecilik kitapları raflarının sonuna kadar gitmeyip, dışarı çıkıp ağlamıştım. Biz, bu koşullar içindeki insanlardan ayrı kulvarlarda koşuyor gibiydik! Bir ara, bu mesleği hemen bırakmayı bile düşündüm. Ama, ABD'nin de başlangıçta bizim gibi birkaç kitabı vardı ve zamanla böyle artmıştı. Bu düşünce ile dinginleştim. O zaman dernekçilik işinde de yayın konusuna ciddi biçimde ağırlık vermeliydik/vermeliydim!

İstanbul'a dönüşte Dernek Yönetimi olarak hızla yayın işine başladık. 1988-1996 yılları arasında 20'yi aşkın kitap yayımladık. Ama bu durum ilk bilimsel süreli yayın '*Journal des Şçavant*'ın Fransa'da satışı ile Osmanlı'da yayımlanan '*Mecmuai Fünun*'un satışı gibiydi. *Journal des Şçavant* 1665 yılında yayımlandığında ilk baskısı hemen tükenmiş, Kırıl bu ilgiden çekinerek ikinci basıma izin ve kağıt vermemiştir. *Mecmuai Fünun* ise 1862 yılında 300 adet basılmış, yayın kadrosunda 35 kişi, 84'e yakın da aboneli olmasına karşın bir türlü tükenmemiştir! Bizim yayınlarımız da '*Mecmuai Fünun*'u yayımlayan atalarımızın durumuna benziyordu. Kitap satmak olanaklı değildi. Değişik bir deyişle insanlar mesleki kitapları bir kurumda çalışmaya başladıktan sonra okumuyordu. Öğrenciler üzerinden hesap yapmak da olacak iş değildi. Ya Kültür Bakanlığı olmasa ne olurdu? Evet, gidip Kütüphaneler [ve Yayınlar] Genel Müdürlüğü'ne yeni yayınıımızdan kütüphanelere satın alınması yönünde diller döküyor, aldığımız paralarla da yeni yayınlar yapıyorduk.

Fay Kirby'nin "*Türkiye'de Köy Enstitüleri*" adlı doktora çalışmasında ilginç bir saptama vardır: Türkiye'de meslek kitapları 1950'li yıllarda hızla tükenmekte, bu tür kitapların alıcıları da ağırlıklı olarak Köy Enstitüsü çıkışlı kişilerdir. Buna göre, bu tür doğrudan bir mesleğe yönelik kitapların satılabilmesi, okunması için, öncelikle 'eğitsel' bir altyapı gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Peki, 'Kütüphanecilik' alanında üniversite düzeyinde eğitim-öğretim veren Bölümler bu eğitimi veremiyorlar mıydı? Bir eğitim kurumu elemanı olarak; Türkiye'deki her bölümün bu yönde çaba gösterdiğinden en ufak kuşku duymadım, duymuyorum da. Bu durumda, eksikliği nerede aramak gerekiyor? Eğitimi verenlerde mi eğitim görenlerde mi sorun var? Üniversite düzeyinde mesleğe bağlı bir bölümünü bitirmiş kişinin, mesleğine ilişkin yeni kitapları okumaması anlaşılabilir midir? Elbette hayır! Kuramsal olarak 'hayır' olmalıdır. Çünkü her meslek gibi kütüphanecilik, arşivcilik alanları da hızla değişim yaşamakta, yenilikler kitap ya da makalelerle hizmetlerine sunulmaktadır. Ama inanılmaz biçimde okuma eyleminin az olduğunu, basılan meslek dergilerimiz '*Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni / Türk Kütüphaneciliği*' '*Bilgi Dünyası*' ya da basılı 'kitap' satışlarından çıkarmak olanaklıdır. Mesleki kitapların az okunması yalnız bizim alanımıza özgü değil elbette. Örneğin Simurg Yayınları arasında çıkan '*Türkçe Etimoloji Sözlüğü*'nün ilk ciltinden 3 adet satıldığını söylemişti bir söyleşisinde yayıncısı. Yayınlarımızı, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü almazsa, öğrenciler okumak zorunda değilseler, yayın satışı neredeyse olanaksızdır.

Örneğin, Kütüphaneler [ve Yayınlar] Genel Müdürlüğü, '*Türk Kütüphaneciliği*' dergisinin alımını durdursa, yeni baskılarının yapılması büyük bir olasılıkla kısa sürede olanaksız duruma düşebilir.

Kamu yararına çalışan bir meslek derneği kitap yayımlamak istiyor ancak kitapları satılmıyorsa, hâlâ kitap basmalı mıdır? Evet, kitap basımını ne pahasına olursa olsun sürdürmelidir. Bu elbette e-kitap da olabilir. Özellikle ve öncelikle konuyla ilgili üniversitelerde yapılan doktora tezleri basılmalıdır. Bunu, tezi yaptıran hocanın ya da tez jürisinde bulunan hocaların önerileri ile yüksek lisans tezleri izlemelidir. Özellikle de piyasaya yönelik mesleki kitaplar mutlaka yayımlanmalıdır, diye düşünüyorum. Kaldı ki bu yayınları tek tek kurum ve kişilerin desteklemesi de olanaklıdır.

İstanbul IFLA

TKD İstanbul Şubesi'nde görevli olduğum dönemde, benim için en ilginç kitap yayımlama girişimi IFLA'95 için hazırladığımız *Fotoğraflarla İstanbul Kütüphaneleri* olmuştur. İstanbul'da IFLA hazırlıkları başlamıştı ve IFLA Komitesi çalışmalarını sürdürüyordu. Ben hem IFLA İstanbul Komitesine bağlı koşturuyor hem de Dernek için yapılabilecekleri kotarmaya çalışıyordum. Bir Yönetim Kurulu toplantısında, Fotoğraflarla İstanbul Kütüphaneleri kitabının Türkçe-İngilizce hazırlanmasına karar verdik. Bu işi önce özel bir şirkete verdik. Şirket reklam toplayacak ve kütüphane fotoğraflarını çekecekti. Bu fotoğraflar çekilirken ben de metinleri hazırlayacaktım. Nisan ayında Şirket bu işi yapamayacağını bildirince, Yönetim Kurulu üyemiz Önder Bilgin, işi üstlendi. Kitabın metin bölümünü ben hazırlayacaktım, reklamlarını da Önder Bilgin toplayacaktı. Elde edilen gelire de kitap yayımlanacaktı. Bu arkadaşımız, kitabın çıkmasının ardından reklam gelirlerinden bir pay alacaktı. Bunu konuştuğumuzda Nisan 1995 falan olmalıydı. Haziran ayına geldiğimizde Önder, “ben reklam toplayamadım, bu işi de yapamayacağım” dedi. IFLA Genel Kuruluna iki ay gibi bir süre kalmıştı. İş başa düştü! Kitaba alınacak kütüphaneleri ve ölçütleri belirledim. Ardından, her kitabın gelecek konukların çantalarına kesinlikle konacağını reklam toplama için araç yaptım. Dahası kitap Türkçe ve İngilizce olacaktı. Bir yandan da “Türkiye’de Kütüphaneler” konulu bir yazıya başladım. Hititlerden günümüze kadar bu topraklarda varolmuş kütüphanelerin durumu ve gelişimini anlatmaktı amacım. Doğrusu ya en çok keyif ve zevk alarak çalıştığım konu bu idi. Bu yazı çalışmasını, bir akşamüstü Meral Alpay’a açtığımda, “fırsatçılığı bırak” gibisinden verdiği tepki ile yazıyı bıraktım. Neden böyle yaptım? Hocam niçin böyle söyledi? Doğrusu düşünecek durumda da değildim! Öylesine sıkışmıştık ki, kitabın hazırlanmasına Tüba Çavdar [Karatepe] ile Neslihan Uraz’ı [Ergül] da davet ettim. Bir yandan da Cumhuriyet Gazetesi arşivi sorumlusu Edibe Buğra ile kütüphaneleri dolaşıp fotoğraflar çekiyor, kütüphaneler konusunda bilgi topluyorduk. Kitabın bize 3500 adet basılması durumunda maliyeti 300-400 milyonu bulacak gibi görünüyordu. Kasamızdaki paramız ise 7.500 liraydı! Ne gözü karalık!

Reklamlar kanalıyla 600 milyona yakın para topladık. *Fotoğraflarla İstanbul Kütüphaneleri* basıldı. Bu kitabın geliri ile Aysel Yontar’ın ‘Yönetim’, Bülent Yılmaz’ın ‘Halk Kütüphanesi’, Fahrettin Özdemirci’nin ‘Belge Yönetimi’ konulu kitaplarını da yayımladık. İki ayda aldığımız bu yol gerçekten öngörülemez bir özveri ve çalışma

sonucu ortaya çıkmıştı. Tüba Çavdar, Neslihan Uraz ile bir gecemizi Edebiyat Fakültesi'nde, bir gecemizi de sabaha kadar, sayfa düzeni için İsrail Dağlı'nın yanında uyumadan geçirmiştik.

IFLA hazırlıklarının sonuna geldiğimiz günlerden bir gün ne eve gidecek durumum vardı ne de IFLA toplantılarının yapılacağı Swiss Otel ya da hemen karşısındaki Maçka Sabancı Oteli'nde kalacak kadar param! Ancak öylesine yoruluyordum ki Üsküdar'daki eve gitmek bile olağanüstü bir işmiş gibi görünüyordu. Ne olursa olsun, bir gece Maçka Otel'de kalmaya karar verdim. Bana söylenen para, gelirime göre korkunçtu. Bunu göze aldım ve yer ayırtırken; oradan geçmekte olan Sayın Prof. Dr. İrfan Çakın geldi yanıma ve ne yaptığımı sordu. Durumu açıkladım. Kendi paramla kalmamam gerektiğini, verilen emek karşılığı IFLA Komitesi'nin bu parayı karşılayabileceğini söyledi. O gün, resepsiyonun önünde durumumu sezinyip, anlayan İrfan Bey'in bu tutumu, benim için olağanüstü bir anlam taşıyordu. Koşullarımı zorlamak bir yana, 'insanı anlamak' noktasında çok önemliydi. İrfan Hocamızın bu örnek tutumu, benim sonraki yaşantımın da ana çizgileri ve renklerini oluşturdu. Hoca olmak, sıradan bir tutum ve davranışla örnek olmaktan başka ne olabilir ki? İrfan Hoca da gerçek 'Hocalığını' benim açımdan ortaya koydu. Bu elbetteki yalnız 'para vermeden kurtulmak'la bağlantılı değildi ve değildir de. Bu, dünyanın en zor şeyleri arasındaki 'anlama', 'insanı anlama' sorunuyla bağlantılıydı, benim için.

Profesyonel olamayışımız da burada ortaya çıkmaktadır. Bir dernek yönetiminde; eğer yukarıda sözedildiği gibi paralar kazanılabiliyorsa, Yönetim Kurulu düşünce üretmeli, Dernek tarafından paralı olarak tutulan bir eleman da bunları gerçekleştirmek için çalışmalıdır. Bu eleman, kendi parasını kazanırken derneğe de yayın ve etkinlikleri için para kazandırmalıdır. Çünkü kağıt üstündeki üye aidatları ne yazık ki hiçbir zaman bir anlam taşımamıştır. Para konusu açılmışken pek çok etkinlik öncesi bizi büyük ölçüde Meral Alpay (ki Dernek için maddi ve manevi desteğini her zaman duyduğumu söylemeliyim) ile Jale Baysal desteklemişlerdir. Etkinliklerimize yer sağlanması konusunda da Üniversite Kütüphanesi Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı Gülgün Sayarı, Beyazıt Devlet Kütüphanesi yöneticileri Hasan Duman, Yusuf Tavacı, Şerafettin Kocaman, İl Halk Kütüphanesi müdürleri Ayten Şan ile Erdal Hamami'nin ciddi destekleri olmuştur.

Bir önemli girişimimiz de, başarılı öğrenci ödevlerinin basılması oldu. Bu tutumu destekleyenlerin başında Tüba Çavdar gelir. Bunu da iki öğrenci çalışması ile başlattık ama arkası gelmedi!

Dernekçi olmak, gerçekten özveri, ciddi çabalar, zaman ve emeği gerektirmektedir. Dahası, kızım için gelen cumhuriyet altınlarını bozdurup tükettiğim de göz önüne alınırsa, bu sıralananlara cepten paranın gittiğini de eklemek gerekir diye düşünüyorum.

Çünkü Dernek Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri olarak bütün üyelerimize karşı bir sorumluluk taşımaktayız.

Ama her şeyden önce derneğin bir yeri olmalıdır.

Bu açıdan Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Merkezi için uzun yıllar Başkan olarak hizmet vermiş Sayın Necmeddin Sefercioğlu bir şans olmuştur. Sayın Sefercioğlu'nu basılan Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni'ni postaya hazırlarken gördüğümde saygımın artması ötesinde, kendi yaptıklarımın da abartı olmadığını düşünmüştüm. Sayın Sefercioğlu, bir Dernek Başkanıydı. Çalışması gerekiyordu! İlle de düşünce üretmek değil, bedensel olarak da, işin hamallığını da yaparak çalışıyordu. Dernek Başkanı olarak İstanbul'da bir yer satın alma ya da sağlama başarısını ben gösteremedim. İstanbul Şubesi bugünkü yerini, Sayın Didar Bayır ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarının olduğu dönemdeki başarısına borçludur.

Sürelî yayın: Üniversite Yayınları

1989 yılında TKD İstanbul Şubesi olarak, Türkiye üniversitelerinde yapılan yayınları "Üniversite Yayınları" başlığı altında duyuran bibliyografik bir yayın yapmayı planladık. Bunu da Aynur Dursun ile birlikte yürütüp, ilk üç sayısını (2 sayıda) yayımladık. Şeyhımız Ortaç da konusal ayırımında bizi destekledi. Çalışma merkezimiz İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi idi. Bu yayını Şişe Cam Bilgi Merkezi kanalıyla dünyada Türklükle ilgili çalışma yapan bütün merkezlere yolladık. Birçok yerden abonelik isteği ve kendi yayınlarıyla değişim önerileri aldık. Ancak Türkiye'den hiçbir tepki alamamak çalışmamızın sürmesini engelledi.

Dernek Etkinlikleri

Bana göre İstanbul Şubesi'nin en temel etkinliği MARC konusunu öne çıkarmayı ve bir TÜRKMARÇ oluşturmayı amaçlayan toplantısı oldu. Bu toplantıya ISI'dan Garfield ve Amerikan Kültür Ateşesi de gelmişti. Amacımız gerçekten önemliydi. Katılımcılara önceden yazılan mektuplarla MARC projesi içinde olup olmayacakları soruldu. İsteyenlere birer UNIMARC metninin fotokopisi yollandı. Ankara Milli Kütüphane'de öntoplantı yapıldı. MARC konusunda ayrı bir birim oluşturup, ulusal bir MARC formatı oluşturulmalıydı.

Bu tasarı bir iyi niyet girişimi olarak kaldı. Bildiriler sunuldu. Görev almak isteyenler adlarını yazdırdı ama arkası gelmedi! Çünkü, sunulan bildirilerden birisi "USMARÇ var, yeniden ne diye Amerika'yı keşfediyoruz ki" diyordu! Öyle de oldu. Amerika'yı yeniden keşfetmek yerine Amerika'nın ürettiği MARÇ formatlarını kullanır olduk. Bundan da kimsenin rahatsızlık duyduğunu söyleyemeyiz!

Bu ulusal düzeyde düşünülen "Kütüphane / Enformasyon / Arşiv Alanında Yeni Teknolojiler ve TÜRKMARÇ" toplantısı, gerek bildiri gerekse sergi/fuar alanı ile uluslararası boyuta ulaştı. Bu toplantı dışındaki çabalarımız belirli konularda sınırlı kaldı.

Kütüphane Haftaları

Toplantılarımızın en tipik yanı, kendi içimizde çalıp söyleyen bir grup olma özelliğini bozmamak oldu. Kütüphane Haftalarında kendimizle, söyleşi ve etkinliklerde kendimizle, diğer değişik etkinliklerde kendimizle... Bu etkinliklerin en ilginç de Hilmi Yavuz'u davet ettiğimiz bir Kütüphane Haftası'ndaki bir söyleşiyi, Dernek Yönetiminden iki kişi, Edirnekapı İlçe Halk Kütüphanesinden iki kişi olmak üzere dört kişi dinlememizdi.

Kütüphane Haftaları'nda konuşulanlar, konuşanın dilekleri olup orada kalıyordu. Başka bir söyleyişle söylenen 'sözcükler' ağızdan çıktıktan sonra havada sessizce yutulup, emiliyorlardı. Bugüne kadar binlerce kişi Kütüphane Haftası'nda konuşma yapmıştır. Ancak "Bu konuşmalarla bağlantılı ortaya konan bir şey var mıdır?" sorusuna verilecek yanıtımız iç burkucu olabilir yalnızca!

Ancak, bir Genel Müdürümüzün, ilk göreve geldiği yıllarında, bir Kütüphane Haftasında söylediklerini okuduğumda irkilmiştim. UNESCO'nun *Halk Kütüphanesi Bildirgesi*'ni Türkiye'ye uyarlamaya hazır görünüyordu! Ancak sonraki yıllarda söyledikleri ile yan yana getirildiğinde en üst düzeydeki sorumlunun bile ne denli 'mesleğe' bağlı kalabildiğini görme şanssızlığını yaşıyordum. O Genel Müdür, değişen hükümetlerin Bakanlarına bağlı olarak kendi hazırladığı yönetmeliklerin sözcüklerini bile değiştirebiliyor; söylediklerini unutmuş, bambaşka şeyler söyleyebiliyordu!.

Böylesi durum ya da durumlar siyasal tutumla açıklanamaz sanıyorum. Çünkü gerçekten anlaşılmaya çalışılınca hiçbir siyasal yaklaşım böylesi kişileri kabullenmek istemez! Bu bir kişilik sorunu olmalı! Başka bir deyişle de sorunlu kişiliklerdir! Kişilik sorunlarını mesleğin önüne getirip dayamak ve çok kez de ayırımına varmadan kendisiyle birlikte o alandaki herkese bu sorunu yaşatmaktır, böylesi tutumlar.

Derneğin Toplumsal Gücü

Dernek yönetiminin mesleki ya da siyasal gücünün ötesinde asıl sorun, derneğin kapsadığı örgütün toplumsal gücü olmalıdır. Bu güç, kendini ortaya koymayı bilmeli ve bu yönde çaba göstermelidir. Genç İşadamları Derneği haber olabilirken, Kütüphane Haftalarında kütüphanelerin haber olamaması kadar düşündürücü ne olabilir? Bunun nedeni nedir? İşadamlarının parası olması mıdır? Kesinlikle yalnız 'para'nın neden olacağı kanısında değilim. 'Kültür' ile, 'eğitim' ile, 'bilgi' ile bağlantılı bir dernek, paranın çok ötesinde bir anlam taşımak durumundadır. Bu durumu yalnız kendi içinde konuşmak, kendi içinde çalıp söylemek yeterli değildir. Ya toplumu 'bilgi', 'eğitim' ve 'kültür' gibi kavram ve konular çok bağlamıyorsa? Böyle de olsa, böylesi dönemlerin geçici olduğunu, sürgit olmayacağını bilmek durumundayız!

Bir sivil örgütün toplumsal anlamı ve önemi konusunda donanımlı kişiler yetiştiremiyor, kendi mesleki bilgi ve becerilerinin toplumsal yaşamın olmazsa olmazları olduğunu anlatamıyorsa; daha topluma açılmadan, ne üye bulma ne de kendi toplantılarımıza yeterli katılımları sağlama yönünde başarılı olamayacağımız kesindir. Nitekim durumumuz da bu yöndedir.

Meslek alanında 'okuma' gibi bir konuyu da içeren bir dernek, 60 yıldır piyasaya öncelikle okunması gereken kitaplar konusunda bir yayın sunamadıysa; çocuk edebiyatı ve çocuk kütüphaneleri dersleri verilen bir alanda, yurtdışındaki örnekleri de

bulunmasına karşın çocuk kitapları konusunda ödül verme, yarışma düzenleme girişimleri olmuyorsa, o meslek alanının henüz dinmiş, durulmuş olduğunu söylemek kolay görünmüyor bana. En azından kamuoyu önünde adını gururla taşıma şansını yakalayamadı TKD ve şubeleri.

Dernek Tüzüğü'nde üye olma koşulları; kütüphanecilik, arşivcilik, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerini bitirmiş olmakla sınırlı kalmalı; bu formasyonu almayıp belirli bir yıl (5, 10 yıl gibi) bu meslek içinde çalışanlar üye olabilir biçiminde değiştirilmelidir. Çünkü kitapseverlik, kütüphane severlik görece ve günümüz kütüphanelerinin temel işlevlerinden yalnız birini karşılamaktadır. Sanırım böylesi bir yolda küçük ve yeterli sayıda bilgi ve belge yönetimi bölümünü bitirmiş kişi bulamama olasılığı da sorun olabilir ki bu da birçok ilin birlikte ortak dernekler kurmasıyla ortadan kalkar sanıyorum.